אלא הא דתנן[ה] מצא תכריך של שטרות או אגודה של שטרות ה"ז יחזיר הכי נמי דניחא ליה ללוה לאהדורי ליה למלוה אלא אמר רבא [א]סימנין דאורייתא דכתיב [1]והיה עמך עד דרוש אחיך אותו [ב]וכי תעלה על דעתך שיתננו קודם שידרשנו אלא דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי לאו בסימנין שמע מינה אמר רבא אם תמצי לומר סימנין דאורייתא אם תמצי לומר הא פשיט ליה סימנין דאורייתא משום דאיכא למימר כדשנינן סימנין וסימנין [ב]יניח סימנין ועדים [ג]ינתן לבעל העדים סימנין וסימנין ועד אחד [ד]עד אחד כמאן דליתיה דמי וניח עדי אריגה ועדי נפילה [ה]תנתן לעדי נפילה דאמרינן זבוני זבנה ומאיניש אחרינא נפל מדת ארכו ומדת רחבו [ו]תנתן למדת ארכו דמדת רחבו שעורי קא משער לה כד מכסי לה מרה וקאי ומדת ארכו לא משתער לה מדת ארכו ומדת רחבו ומדת גמיו [ז]ינתן למדת ארכו ורחבו מדת ארכו ומדת רחבו ומדת משקלותיו [ח]ינתן למדת משקלותיו הוא אומר סימני הגט והיא אומרת סימני הגט [ט]ינתן לה במאי אילימא במדת ארכו ורחבו דלמא בהדי דנקיט ליה חזיתיה [י]אלא נקב יש בו בצד אות פלוני הוא אומר סימני החוט והיא אומרת סימני החוט [כ]ינתן לה במאי אילימא בחיורא ובסומקא ודלמא בהדי דנקיט ליה חזיתיה אלא במדת ארכו הוא אומר בחפיסה והיא אומרת בחפיסה ינתן לו מ"ט מידע ידעה דכל מה דאית ליה בחפיסה הוא דמנח ליה: **מתני'** ועד מתי חייב להכריז עד כדי שידעו בו שכניו דברי ר"מ ר' יהודה אומר [ל]שלש רגלים ואחר הרגל האחרון שבעה ימים כדי שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד: **גמ'** תנא שכני אבידה מאי שכני אבידה אילימא שכינים דבעל אבידה אי ידע ליה ליזול ולהדריה נהליה אלא שכני מקום שנמצאת בו אבידה: רבי יהודה אומר כו': ורמינהו [ג]בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים ר"ג אומר [מ]בז' בו [ד](שהוא) ט"ו יום אחר החג כדי שיגיע אחרון שבא"י לנהר פרת אמר רב יוסף לא קשיא כאן במקדש ראשון כאן במקדש שני במקדש ראשון דנפישי ישראל טובא דכתיב בהו [2]יהודה וישראל רבים כחול אשר על הים לרוב בעינן כולי האי במקדש שני דלא נפישי ישראל טובא דכתיב בהו [3]כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות וששים לא בעינן כולי האי אמר ליה אביי והא כתיב [4]וישבו הכהנים והלוים וגו' [5]והמשוררים והשוערים וכל ישראל בעריהם וכיון דהכי הוא אפכא מסתברא מקדש ראשון דנפישי ישראל טובא דמצוות עלמא ומשתכחי שיירתא דאזלי בין ביממא ובין בליליא לא בעינן כולי האי וסגי בתלתא יומא מקדש שני דלא נפישי ישראל טובא ולא מצוות עלמא ולא משתכחי שיירתא [ס]דאזלי בין ביממא ובין בליליא בעינן כולי האי רבא אמר לא שנא במקדש ראשון ולא שנא במקדש שני לא הטריחו רבנן באבדה יותר מדאי אמר [ע]רבינא שמע מינה [נ]כי מכריז גלימא מכריז דאי סלקא דעתך אבידתא מכריז בעינן למטפי ליה חד יומא לעיוני במאניה אלא שמע מינה גלימא מכריז שמע מינה רבא אמר אפילו תימא אבידתא מכריז לא הטריחו רבנן באבידה יותר מדאי ת"ר [פ]רגל ראשון אומר רגל ראשון רגל שני אומר רגל שני רגל שלישי אומר סתם ואמאי לימא רגל שלישי דלא אתי לאחלופי בשני שני נמי אתיא

שלישי אומר סתם. אבידה מצאתי ואינו אומר איזה רגל הוא למציאתה כדי שלא יסמוך האובד על רגל הבא ויבין שזהו רגל האחרון: אמר

מצא תכריך של שטרות מי ניחא ליה ללוה כו'. וא"ת אין ניחא ליה דכי ילוה לאחר דליהדרו ליה לדידיה וי"ל דאינו רוצה להפסיד עתה כדי להיות נספק ריוח פעם אחרת:

חמשה עשר יום. וא"ת והלא [ו]א"י היא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה [ז]ומהלך אדם [ח]עשרה פרסאות ביום הוי ארבעים יום באורך וירושלים מן הירכן שהוא תחום א"י מהלך יום אחד כדאיתא בגיטין (דף ה.) נשאר מגד אחד ל"ע ימים וי"ל דעם כרמים ויערים היה ארבע מאות פרסה אבל מישוב לא היה כל כך[ט]:

לא בעינן בולי האי. וסגי בתלתא יומי וא"ת דז' ימים ומתני' לריך דהיינו תני של ע"ו יום וי"ל דכי לא שכיחי שיירתא ואין הולך בלילה גם כל היום אינו הולך לפי שלא ימצא מלון בערב:

אבן

ז' ימים כדי שילך לביתו ג' ויחזור בג' ויכריז יום אחד פי' כדי שילך שומע המכריז למקומו ויגיד וישמע בעל האבידה ויבא מיד וישמע ביום השביעי המכריז ויתן סימניה ויקחנה למימרא דארץ ישראל מהלך ג' ימים היא. והתנן בג' מרחשון שואלים את

ה) נראה דתסר ול"ל סימנין וסימנין ועד אחד עד אחד וכו'.

אלא הא דתנן מצא תכריך של שטרות כו'. דמשום סימנא מהדרינן ואם נתן מלוה סימן מחזירין לו ואי נפול מיניה דלוה מי ניחא ליה דתהוי הך תקנתא דניהדרה בסימן והא ניחא ליה דנהוי ביד המולא לעולם: **ה) כדשנינן.** בעדים: **אם סימני לומר סימנים דאורייתא.** דבותא נקט דאפי' אמרינן דאורייתא אפ"ה עדים עדיפי כדמפרש ואזיל סימנין ועדים יתן לבעל עדים: **סימנין וסימנין.** בא שנים ונתנו סימניה: **יניח.** עד שיבא אליהו: **מדת ארכו כו'.** זה אומר מדת ארכו וזה נותן מדת רחבו: **שעורי משער לה.** אם ראה אותה ביד הבעלים שיערה כשהיה בעלה מכוסה בה אם טלית היא: **מדת ארכו ורחבו ומדת גמיו.** זה אומר כך ארכה וכך רחבה וזה אומר ארכה ורחבה כך וכך אמות בין הכל אבל אינו יודע כמה באורך וכמה ברוחב: **גמיו.** גאם יווית עשויה כמין ד' שלנו להכי קרי אורך ורוחב יחד גמיו: **הוא אומר סימני הגט.** ואומר ממני נפל שנמלכתי שלא ליתן: **והיא אומרת סימני הגט.** וממני נפל שנתנו לי ו) וגרשתני: **ינתן לה.** שהוא נתנו ויודע סימניו אבל היא אם לא נתנו לה מהיכן ידעה: **סימני החוט.** שהגט קשור בו: **בחפיסה.** מגאת אותו: **מתני' שכיניו.** מפרש בגמרא: **לדי שיגיע.** כל אחד לביתו: **שלשה.** משמע ההכרזה וידע אם אבד לו כלום ואם יבין שאבד יחזור שלשה: ח) **ויכריז יום אחד.** אי אבדתי ואלו סימניה. ובגמרא פריך דבג' ימים אין שהות לחזור לסוף א"י: **גמ' שכני מקום שנמצא בו אבידה.** שמא שלהן היא: **לדי שיגיע כו'.** ולא ידביקוהו הגשמים. אלמא כולי האי בעינן ומתני' תני שלשה: **והלכיב ויבאו כל ישראל בעריהם.** ואע"ג דפורתא הוו בכל עריהן היו מפוזרים ויש רחוקים מירושלים כתחילה: ה"ג **וכיון דהכי הוא איפכא מסתברא: דמצות עלמא.** צוות יש לו. טובים השנים: **שמע מינה.** מדלא יהבי ליה לרבנן שהות אלא הליכה וחזרה: **גלימא מכריז.** זה שמגאה מכריז שם חפץ טלית מצאתי ולכך לא הוצרכו ליתן שהות יום אחד לעיין בכליו מה אבד שהאדם יודע כמה טליתות יש לו וכשהוא בביתו בודק אם ימצאנה ואין לריך שהות: **דאי ס"ד אבידתא מכריז.** ואינו מזכיר שם החפץ ליתבו ליה לכל חד וחד אכתי טפי יומא לעיוני במאניה אם כל כליו בידו. ופלוגתא היא בהא לקמן ט): **לא הטריחו.** זה שיהא שוהא יותר משבעה ימים: **רגל ראשון.** שהוא מכריז: **אומר.** בהכרזתו זהו רגל ראשון שלא להטריח את האובד לחזור וכשיבא רגל שני יעלה לרגל ויתן סימניה:

בדיבוריה אלא במסכתא ובפוריא ובאושפיזא בלחוד מהדרינן ליה אבידה בטביעות עינא. סימנין וסימנין יניח פי' אם באו שניהם ונתנו זה וזה סימניה וכל אחד אמר שלי הוא לא יתננה לא לזה ולא לזה אלא יניחנה מוצאה אצלו. אבל אם אחד נתן סימניה וטען נפלה ממני ובא אחר והביא עדים כי ממנו נפל תנתן לבעל עדים.

גמ' ינתן למדת משקלותיו. עיין לעיל דף כג ע"ב תוס' ד"ה מדמסקנ': **שם** אמר **רבינא** ש"מ. עיין בהרא"ש פ"ג דמולין ס"ס כ"ג:

רבינו חננאל

ואסיקנא אלא אמר רבא [סימנין] דאורייתא מהכא עד דרוש אחיך אותו והשבות לו וכי תעלה על דעתך שיתנו לו קודם שיתבענו אלא עד שתדרשהו אם רמאי הוא אם לאו ובמאי תהיה דרישתו בסימנין אמור לו תן סימניה ואם יביא סימניה תנה לו ש"מ סימנין דאורייתא אמר רבא אם תמצא לומר סימנין דאורייתא אקשינן עליה אכתי אמרת אם תמצא לומר והא כבר פשטינן לה סימנין דאורייתא ודחינן משום דאיכא למימר הא דפשטינן דרשהו לאו כדקאמרת אלא דרשהו לתובע הכי אם הוא צורבא מרבנן דלא משני

תורה אור השלם

1 וְאִם לֹא קָרוֹב אָחִיךָ וְלֹא יְדַעְתּוֹ וְאֲסַפְתּוֹ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתוֹ לוֹ:
דברים כב ב

2 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל הַיָּם לָרֹב אֹכְלִים וְשֹׂתִים וּשְׂמֵחִים:
מלכים א ד כ

3 כָּל הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים:
עזרא ב סד

4 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְּוִיִּם וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן הָעָם וְהַנְתִינִים וְכָל יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם:
נחמיה ז ד עב

5 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְּוִיִּם וּמִן הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְתִינִים וְכָל יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם בְּעָרֵיהֶם:
עזרא ב ע

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה חמשה וכו' ומהלך אדם בינוני הוה עשרה פרסאות:

גליון הש"ם

גמ' ינתן למדת משקלותיו. עיין לעיל דף כג ע"ב תוס' ד"ה מדמסקנ': **שם** אמר **רבינא** ש"מ. עיין בהרא"ש פ"ג דמולין ס"ס כ"ג:

רבינו חננאל (המשך)

ה) עד אחד כמאן דליתיה דמי. מדת ארכו ומדת רחבו [ונתנו למדת ארכו] זה נתן מדת ארכה ורחבה של טלית וזה נתן מדת גמיה תינתן לבעל מדת ארכה ורחבה. אשתו אומרת זה הגט נתנו לי בעלי ונפל ממני ואמרה [סימניו] והבעל אמר סימניו וטוען כי לא נתתיו לה עדיין ינתן לה והוא שנותנת סימנין מובהקין כגון נקב ישנו בצד אות פלוני ש"מ דבסימן מובהק שרינן אשת איש דהיא איסורא וכל שכן ממונא: **מתני'** עד מתי חייב להכריז וכו' תנא עד שידעו בו שכני המקום שנמצאת בה זו האבידה ורמינן על הא דתנן ואחר הרגל האחרון

עין משפט נר מצוה

צה א מיי' פי"ג מהל' מאכילה אסורה ה:
צו ב מיי' שם הלכה ו סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף ח:
צז ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ט:
צח ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף י:
צט ה מיי' שם הל' ז טוש"ע שם סעיף יא:
ק ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף יב:
קא ז מיי' שם טוש"ע שם סעיף יד:
קב ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף יג:
קג ט י כ מיי' שם פי"ח הלכה ו ז סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קנג:
קד ל מיי' שם פי"ג הלכה ח סמג שם:
קה מ מיי' פ"ב מהל' תפלה הלכה טו סמג עשין יט טוש"ע א"ח סי' קיז סעיף ב:
קו נ מיי' פי"ג מהל' גזלה ואבדה הל' ג סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף ד:
קז ס מיי' שם הל' ח:

מוסף רש"י

מצא תכריך של שטרות כו' הרי זה יחזיר. דדבר שיש בו סימן הוא (לעיל כ.). אלא דרשהו אם רמאי הוא. והכי משמע עד דרוש אמיך אותו, עד דרשך את אמיך (לעיל כז:). שלש רגלים. דאיתא בעלים לאחר י"ב חודש, מי שמצא כלי או שוס מגילה חייב להכריז שלש רגלים, ואם נמצא אחר הסוכות לריך להמתין ולהכריז בפסח וכעצרת וכחג, דהיינו י"ב חודש, ושוב אין לריך להכריז (ברכות נח:). בד' בו. כלומר בשבעה במרחשון (תענית י.). כדי שיגיע אחרון שבישראל. כלומר קודם ביאת מיס, לנהר פרת. שהוא רחוק יותר (שם).

אבן טוען. מפרש בירושלמי כשם שהאבן אינה יכולה לימחות כך אין יכולים להתפלל על רוב טובה: **שם** דמיהן. לקמן [1] גבי עסקא דרב ספרא אפרש בע"ה: **עד כאן לא פליגי אלא בנשתמש בהן.** לאו דוקא נשתמש דאם נשתמש לר"ע נמי חייב באחריותן כיון דלדידיה אסור להשתמש מ"כ הוי שולח יד בפקדון ואפילו החזיר אין בכך כלום דהא ר"ע סבר בפרק המפקיד (לקמן דף מג:) דבעינן דעת בעלים אלא ודאי נשתמש לאו דוקא כדפרישית אלא בשכר שמוש שמותר להשתמש קאמר דלרבי טרפון דאית ליה דמותר להשתמש חייב באחריותן דבהוא גנאה דאי מיתרמי ליה זבינא שקיל להו וזבין בהו הוי עלייהו שומר שכר ולר"ע דאסור להשתמש בהן פטור אבל אם לא היה מותר להשתמש היה פטור לכ"ע והיינו כרבה:

והוי

אתיא לאחלופי בראשון הא קא אתי רגל שלישי ת"ר בראשונה כל מי שמצא אבידה היה מכריז עליה שלשה רגלים ואחר רגל אחרון שבעת ימים כדי שילך שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד [א]משחרב בית המקדש שיבנה במהרה בימינו התקינו שיהו מכריזים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ומשרבו האנסים התקינו שיהו מודיעין לשכיניו ולמיודעיו ודיין מאי משרבו האנסין [ב]דאמרי אבידתא למלכא רבי אמי אשכח אודייא דדינרי חזייה ההוא [ג]בר נש דקא מירתת א"ל זיל שקול לנפשך דלאו פרסאי אנן דאמרי אבידתא למלכא ת"ר [ד]אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבדה לו אבידה נפנה לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם זה עומד ומכריז וזה עומד ונותן סימנין ונוטלה וזו היא ששנינו [ה]צאו וראו אם נמחת אבן הטוען: **מתני'** [ו]אמר את האבידה ולא אמר סימניה לא יתן לו [ז]והרמאי אע"פ שאמר סימניה לא יתן לו שנאמר [1]עד דרוש אחיך אותו עד שתדרוש את אחיך אם רמאי הוא אם אינו רמאי: **גמ'** אתמר רב יהודה אמר אבידתא מכריז ור"נ אמר גלימא מכריז רב יהודה אמר אבידתא מכריז דאי אמרת גלימא מכריז חיישינן לרמאי ר"נ אמר גלימא מכריז לרמאי לא חיישינן דא"כ אין לדבר סוף תנן אמר את האבידה ולא אמר את סימניה ה"ז לא יתן לו אי אמרת בשלמא אבידתא מכריז הא קמ"ל אע"ג דאמר גלימא כי לא אמר סימנין לא מהדרינן ליה אלא אי אמרת גלימא מכריז אמר איהו גלימא ואמר איהו גלימא צריכא למימר כי לא אמר סימנין לא מהדרינן ליה אמר רב ספרא לעולם גלימא מכריז אמר איהו גלימא ואמר איהו סימנין ומאי לא אמר את סימניה [ו]לא אמר סימנין מובהקין דידה: והרמאי אע"פ שאמר את סימניה ה"ז לא יתן לו: ת"ר בראשונה כל מי שאבדה לו אבידה היה נותן סימנין ונוטלה משרבו הרמאין [ח]התקינו שיהו אומרים לו צא והבא עדים דלאו רמאי את וטול כי הא דאבוה דרב פפא אירכס ליה חמרא ואשכחוה אתא לקמיה דרבה בר רב הונא אמר ליה זיל אייתי סהדי דלאו רמאי את וטול אזל אייתי סהדי אמר להו ידעיתון ביה דרמאי הוא אמרו ליה אין אמר להו אנא רמאה אנא אמרו ליה אנן לאו רמאי את קאמרינן אמר רבה בר רב הונא [ט]מסתברא לא מייתי אינש חובתא לנפשיה: **מתני'** [י]כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימכר שנאמר [1]והשבותו לו ראה היאך תשיבנו לו מה יהא בדמים ר"ט אומר [יא]ישתמש בהן לפיכך אם אבדו [יב]חייב באחריותן ר"ע אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן: **גמ'** ולעולם אמר רב נחמן [יג]אמר שמואל עד י"ב חדש תניא נמי הכי [יד]כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימכר שנאמר [1]והשבותו לו ראה היאך תשיבנו לו מה יהא בדמים ר"ט אומר [יא]ישתמש בהן לפיכך אם אבדו [יב]חייב באחריותן ר"ע אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן: **גמ'** ולעולם אמר רב נחמן [יג]אמר שמואל עד י"ב חדש תניא נמי הכי [יד]דאמרי אבידתא למלכא רבי אמי אשכח אודייא דדינרי חזייה ההוא [ג]בר נש דקא מירתת א"ל זיל שקול לנפשך דלאו פרסאי אנן דאמרי אבידתא למלכא ת"ר [ד]אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבדה לו אבידה נפנה לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם זה עומד ומכריז וזה עומד ונותן סימנין ונוטלה וזו היא ששנינו [ה]צאו וראו אם נמחת אבן הטוען: **מתני'** [ו]אמר את האבידה ולא אמר סימניה לא יתן לו [ז]והרמאי אע"פ שאמר סימניה לא יתן לו שנאמר [1]עד דרוש אחיך אותו עד שתדרוש את אחיך אם רמאי הוא אם אינו רמאי: **גמ'** אתמר רב יהודה אמר אבידתא מכריז ור"נ אמר גלימא מכריז רב יהודה אמר אבידתא מכריז דאי אמרת גלימא מכריז חיישינן לרמאי ר"נ אמר גלימא מכריז לרמאי לא חיישינן דא"כ אין לדבר סוף תנן אמר את האבידה ולא אמר את סימניה ה"ז לא יתן לו אי אמרת בשלמא אבידתא מכריז הא קמ"ל אע"ג דאמר גלימא כי לא אמר סימנין לא מהדרינן ליה אלא אי אמרת גלימא מכריז אמר איהו גלימא ואמר איהו גלימא צריכא למימר כי לא אמר סימנין לא מהדרינן ליה אמר רב ספרא לעולם גלימא מכריז אמר איהו גלימא ואמר איהו סימנין ומאי לא אמר את סימניה [ו]לא אמר סימנין מובהקין דידה: והרמאי אע"פ שאמר את סימניה ה"ז לא יתן לו: ת"ר בראשונה כל מי שאבדה לו אבידה היה נותן סימנין ונוטלה משרבו הרמאין [ח]התקינו שיהו אומרים לו צא והבא עדים דלאו רמאי את וטול כי הא דאבוה דרב פפא אירכס ליה חמרא ואשכחוה אתא לקמיה דרבה בר רב הונא אמר ליה זיל אייתי סהדי דלאו רמאי את וטול אזל אייתי סהדי אמר להו ידעיתון ביה דרמאי הוא אמרו ליה אין אמר להו אנא רמאה אנא אמרו ליה אנן לאו רמאי את קאמרינן אמר רבה בר רב הונא [ט]מסתברא לא מייתי אינש חובתא לנפשיה: **מתני'** [י]כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימכר שנאמר [1]והשבותו לו ראה היאך תשיבנו לו מה יהא בדמים ר"ט אומר [יא]ישתמש בהן לפיכך אם אבדו [יב]חייב באחריותן ר"ע אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן: **גמ'** ולעולם אמר רב נחמן [יג]אמר שמואל עד י"ב חדש תניא נמי הכי [יד